

KONINKRIJK BELGIË
 Federale Overheidsdienst
Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking

MD8 Klimaat en Leefmilieu

Visum :

**Nota aan mevr. Meryame KITIR,
 Minister van Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden**

ons kenmerk

MD8/avda/2021/MUL.12.40.05.01/ 6635

contact

02 501 [xx xx]

datum

Onderwerp: Klimaatfinanciering 2021 – Bijkomende Belgische vrijwillige bijdrage aan het Least Developed Countries Fund (LDCF) van de Global Environment Facility (GEF).

1. Executive Summary

In het klimaatakkoord van Parijs (december 2015) werd het "Kopenhagen-doel" bevestigd en versterkt: ontwikkelde landen zullen tegen 2020 per jaar 100 miljard dollar aan nieuwe en additionele middelen voorzien voor o.a. aanpassing en mitigatie, komende van verschillende financieringsbronnen. Volgens het klimaatakkoord zijn de financiële middelen voor aanpassing in de eerste plaats bestemd voor de landen die het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering, zoals de minst ontwikkelde landen, kleine eilandstaten en Afrikaanse landen. Het Least Developed Countries Fund (LDCF) van de Global Environment Facility (GEF) is een financieel instrument ten dienste van het klimaatakkoord en voorziet in de implementatie van de nationale aanpassingsplannen- en programma's van de minst ontwikkelde landen. In de periode 2009-2021 werd door de Belgische federale overheid in totaal 112,44 miljoen EUR bijgedragen aan dit fonds. Met deze nota wordt voorgesteld om van B.A. 14 54 61 35.40.01 bijkomend- 10 miljoen EURO vast te leggen en toe te wijzen aan het LDCF en te vereffenen in één enkele schijf.

Advies Inspecteur van Financiën 21_R112

Advies	Datum	Handtekening
Gunstig advies ten aanzien van de vastlegging en vereffening van 10.000 k€ aan het Least Developed Countries Fund ten laste van BA 14.54.61.35.40.01		

Nancy Van den Broeck
 (Authentication)

Digitaal ondertekend
 door Nancy Van den
 Broeck (Authentication)
 Datum: 2021.06.25
 13:54:58 +02'00'

Situering

De opwarming van de aarde is een wetenschappelijk vastgesteld feit. Een verergering ervan voorkomen en het hoofd bieden aan de negatieve gevolgen van deze klimaatverandering vormen samen de grootste uitdaging van de 21^e eeuw en zullen veel geld kosten. Vermits de ontwikkelde landen de hoofdverantwoordelijkheid dragen voor de klimaatverandering op wereldvlak, is het billijk dat de ontwikkelingslanden bijgestaan worden in hun aanpassingsmaatregelen en in een koolstofarme ontwikkeling. De armste onder hen worden bovendien het eerst en het hardst getroffen, terwijl ze tegelijkertijd over de minste mogelijkheden beschikken om zich aan te passen.

Klimaatverandering is reeds meerdere jaren een belangrijk thema voor de Belgische Ontwikkelingssamenwerking. De regeringsverklaring stelt dat de regering sterk zal inzetten op klimaat en leefmilieu en zich engageert, via DGD, tot een stijgende bijdrage aan de internationale klimaatfinanciering.

De focus van ontwikkelingssamenwerking voor klimaatacties ligt in de eerste plaats op aanpassing aan klimaatverandering. Ontwikkeling en aanpassing zijn immers onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de wet op ontwikkelingssamenwerking, dd 19 maart 2013 is de bescherming van het leefmilieu en van de natuurlijke hulpbronnen, met inbegrip van de strijd tegen klimaatverandering opgenomen als één van de twee transversale prioriteiten. DGD zette in een nieuwe klimaatvisie in 2018 haar rol en bijdrage uiteen in de steun aan het Zuiden in de strijd tegen klimaatverandering (zie bijlage 1).

1. Belgisch klimaatfinanciering voor aanpassingsmaatregelen en minst ontwikkelingslanden

DGD heeft in haar klimaatvisie een aanpak voorgesteld om deze financiering te kanaliseren via haar verschillende partners (zie bijlage 1). DGD stelt voor om een aanzienlijk deel van de Belgische klimaatfinanciering te kanaliseren via internationale instellingen die een duidelijk mandaat hebben inzake klimaataanpassing en het opbouwen van de veerkracht van de ontwikkelingslanden, in het bijzonder de minst ontwikkelde landen. Deze aanpak is complementair met de integratie van klimaat en leefmilieu in de programma's van de andere Belgische partners, past in het Belgisch beleid rond multilateralisme als antwoord op globale uitdagingen en zal de zichtbaarheid van de Belgische inspanning aanzienlijk verhogen.

2. De klimaatakkoorden in het kader van het klimaatverdrag van de Verenigde Naties (UNFCCC): Kopenhagen en Parijs – wat is het LDCF?

Voor een overzicht van de internationale akkoorden die mee aan de basis liggen van de oprichting van het LDCF en haar verdere versterking, verwijs ik u door naar de vorige nota aan de minister betreffende het LDCF als bijlage 2.

3. België is de 5de donator aan het LDCF

In 2009 heeft België 440.000 euro bijgedragen aan het fonds (zie het KB van 3 december 2009 in bijlage 2). In de periode 2010-2012 werd 25 miljoen EURO gestort in het kader van het akkoord van Kopenhagen (partim snelstartfinanciering). In 2013 en 2014 werd telkens 12 miljoen EURO bijgedragen. België ging in 2016-2018 een meerjarig engagement aan van 24 miljoen EUR en deed in 2017 een bijkomende bijdrage van 7 miljoen EUR. In 2019 werd opnieuw 15 miljoen EUR gestort. In 2020 ging ons land opnieuw een meerjarig engagement aan van 20 miljoen EUR (2020-2023), waarvan reeds 10 miljoen EUR werd gestort. Dit brengt

het totaal bedrag voor de cumulatieve bijdragen van de Belgische federale overheid aan het LDCF op 112,44 miljoen EURO. Het Waalse gewest deed in de afgelopen jaren eveneens enkele bijdragen aan het LDCF, waardoor België nu met 124,19 miljoen EUR aan cumulatieve bijdragen de 5de donator is van het fonds, na Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Zwitserland en de Verenigde Staten.

In 2015 werd de GEF opgenomen in de lijst van multilaterale partnerorganisaties.

4. Het LDCF: Stand van zaken

Strategie voor het LDCF

In juni 2018 keurde de LDCF-raad, na intensieve consultatie bij donoren en partnerlanden, een nieuwe strategie goed. Met deze strategie streeft het fonds drie doelstellingen na:

1. Kwetsbaarheid verminderen en weerbaarheid verhogen door innovatie en technologieoverdracht voor klimaatadaptatie
2. *Mainstreaming* van klimaatadaptatie en weerbaarheid om een systemische impact teweeg te brengen
3. Creëren van randvoorwaarden voor een doeltreffende en geïntegreerde klimaatadaptatie

De nieuwe strategie **komt ook tegemoet aan het feit dat de middelen voor het LDCF de laatste jaren ontoereikend waren om aan de vraag van de minst ontwikkelde landen te voldoen**. Omdat het fonds volledig steunt op vrijwillige bijdrage en er geen *replenishment*-proces voorzien is, is de voorspelbaarheid van de inkomsten ook niet groot. Om op een meer strategische manier te kunnen omgaan met de vragen en noden van de LDC's was een van de belangrijkste wijzigingen in 2018 de manier waarop de projecten worden goedgekeurd. Dit gebeurt niet langer op basis van het "first come first served"-principe. Het LDCF-secretariaat legt aan de LDCF-raad tweemaal per jaar een werkprogramma voor. Een project kan opgenomen worden in het werkprogramma op basis van de volgende principes:

- Project moet geformuleerd zijn op basis van nationale plannen en tegemoetkomen aan belangrijkste noden
- Project biedt mogelijkheden om innovatie te voeden en investeringen voor technologieoverdracht te promoten
- Project biedt mogelijkheden om middelen te mobiliseren vanuit andere financieringsbronnen (hefboomwerking, catalysator)
- Landen die tot hiertoe minder middelen kregen uit het fonds krijgen voorrang

Bijkomende factoren die in aanmerking worden genomen:

- Potentieel van het project om private sector te engageren
- Geografische balans
- Bijzondere omstandigheden zoals natuurrampen
- Timing: technische goedkeuring van de projecten door het LDCF-secretariaat.

Andere operationele maatregelen die getroffen werden:

- Projecten in de pijplijn werden onderworpen aan een review en met de partnerlanden werd afgetoetst of de projecten die soms al meer dan 24 maanden in de wachtlijst stonden aangepast moesten worden aan recente ontwikkelingen
- Het plafond van beschikbare middelen per land werd opgetrokken naar 50 miljoen EUR
- Er wordt capaciteitsopbouw voorzien voor planning en voorbereiding van projecten
- Fonds investeert ook in regionale en globale initiatieven om geleerde lessen te delen, om innovaties uit te testen (en eventuele risico's hieraan verbonden te spreiden)

Deze strategie en operationele maatregelen moeten een tijdige en evenwichtige toegang tot

financiële middelen voor klimaataanpassing verzekeren. De strategie zal geactualiseerd worden in de loop van 2022.

Financiële status en vooruitgang in de uitvoering

Een uitgebreide analyse van de rapporten voor financiële status, vooruitgang, en opvolging en evaluatie vindt u als bijlage 3.

De meest recente rapporten kan u hier vinden: [LDCF/SCCF Council Meetings 30 | Global Environment Facility \(thegef.org\)](#)

Een overzicht van de pledges, inkomsten, bedragen die werden toegewezen aan projecten (allocations) en uitgaven vindt u als bijlage 4. Tot eind maart 2021 werd door de donoren 1.7 miljard dollar beloofd aan het LDCF, sinds haar oprichting. Sinds haar oprichting kon het LDCF bovendien 6.4 miljard dollar mobilizeren via co-financiering.

Tot maart 2021 werden er financieringsbeslissingen genomen door de GEF-raad en de GEF-Chief Executive Officer (CEO) voor een bedrag van ongeveer **1,6 miljard dollar**

Op de GEF-raad van juni 2021 staat een LDCF-werkprogramma op de agenda ter goedkeuring voor een bedrag van 60,7 miljoen dollar (7 projecten) voor onmiddellijke en dringende klimaatactie. Zonder rekening te houden met nieuwe donorbijdragen sinds maart, blijft hierdoor een **financiële beslissingsruimte over van 16,9 miljoen dollar om aan** nieuwe projecten en programma's toe te kennen. In december 2021 wordt normaal gesproken opnieuw een werkprogramma voorgelegd aan de LDCF-raad.

8. Dossier en procedure

Het voorgelegde dossier bestaat uit:

- a. Koninklijk Besluit (KB)
- b. Intentiebrieven met daaraan toegevoegd een "Notice of Additional Contribution Agreement"
- c. Bijlagen met
  - i. de klimaatvisie van DGD,
  - ii. nota minister bijdrage 2020
  - iii. analyse van financiële informatie en vooruitgang
  - iv. analyse van beschikbare cijfers LDCF (pledges, allocations, commitments, uitgaven)
  - v. bepalingen inzake financiële procedures, beheer van het fonds en toezicht op de uitgaven, administratieve bepalingen, boekhouding en auditing (standard provisions)
  - vi. Kopie van KB 2020 en "Notice of Additional Contribution Agreement" voor meerjarige bijdrage van 20 miljoen euro in 2020
  - vii. Bevestiging van ontvangst van bijdragen van 2020 en 2021 (eerste twee schijven meerjarige bijdrage 2020) door Wereldbank
  - viii. Kopie van KB van 3 december 2009 en contribution agreement voor bijdrage van 2009 (440.000 EURO)

In de "standard provisions" die van toepassing zijn op bijdragen aan het LDCF is voorzien dat donoren desgewenst een bijkomende bijdrage aan het fonds kunnen doen (paragraaf 10). De Donor moet de Trustee op de hoogte brengen van een dergelijke bijkomende bijdrage met een "Notice of Additional Contribution Agreement". De Trustee bevestigt aanvaarding van de bijdrage door het ondertekenen en terugsturen van dit document. De vastlegging gebeurt na ontvangst van dit door beide partijen ondertekende document (twee originelen).

De "Notice" wordt pas gedateerd na vastlegging van de bijdrage. Een origineel wordt dan teruggestuurd naar de Trustee. De Trustee zal ten slotte een vraag om betaling van de bijdrage indienen bij de Donor, waarna de bijdrage effectief betaald kan worden.

8. Besluit en voorstel tot beslissing

Het GEF-LDCF is volledig operationeel en er worden blijvende inspanningen geleverd om toegang tot en het gebruik van het fonds nog te verbeteren, zodat meer en meer minst ontwikkelde landen een beroep kunnen doen op dit fonds in de strijd tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Uit de opeenvolgende monitoring en evaluatie blijkt dat de uitvoerende partners met de financiering van het LDCF voldoende tot zeer goede resultaten kunnen voorleggen op vlak van klimaataanpassing en verhogen van de weerbaarheid van de betrokken gemeenschappen.

België wil een loyale partner zijn van haar multilaterale partners, bijdragen aan voorspelbaarheid van hulp en zij erkent het LDCF als een belangrijke speler in de strijd tegen klimaatverandering in minst ontwikkelde landen. Bovendien is LDCF goed geplaatst om bij te dragen aan de financiering voor een duurzame heropbouw als respons op de COVID-19-pandemie.

Daarom stelt DGD voor om - in het kader van het engagement dat België is aangegaan wat betreft internationale klimaatfinanciering en binnen de momenteel beschikbare middelen in 2021 bijkomend **tien miljoen EUR (10.000.000 EUR)** bij te dragen aan het Least Developed Countries fund. In de begroting is dit bedrag voorzien op B.A. 14 54 61 35.40.01 -multilaterale samenwerking in het kader van internationale financiering van het klimaatbeleid.

Indien u akkoord gaat met dit voorstel vragen wij u:

1. de bijgevoegde intentiebrief en *additional contribution agreement* te ondertekenen
2. het bijgevoegde Koninklijk Besluit te willen tekenen en aan de handtekening van de Koning te willen voorleggen;
3. de documenten aan het bestuur te willen terugzenden voor de vastlegging en de afwerking van de procedure.

Handtekening	Handtekening
 Guy Rayée (Signature) <small>Digitally signed by Guy Rayée (Signature) Date: 2021.06.24 14:41:55 +02'00'</small>	 VOOR AKKOORD
Guy Rayée Directeur-generaal DGD a.i. Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp	Meryame Kitir Minister van Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden

Lijst bijlagen:

1. de klimaatvisie van DGD:
2. nota minister bijdrage 2020
3. analyse van financiële informatie en vooruitgang
4. analyse van beschikbare cijfers LDCF (pledges, allocations, commitments, uitgaven)
5. bepalingen inzake financiële procedures, beheer van het fonds en toezicht op de uitgaven, administratieve bepalingen, boekhouding en auditing (standard provisions)
6. Kopie van KB 2020 en "Notice of Additional Contribution Agreement" voor meerjarige bijdrage van 20 miljoen euro in 2020
7. Bevestiging van ontvangst van bijdragen van 2020 en 2021 (eerste twee schijven meerjarige bijdrage 2020) door Wereldbank
8. Kopie van KB van 3 december 2009 en contribution agreement voor bijdrage van 2009 (440.000 EURO)